

PRZEMOC - TO NIEMOC

**„19 DNI PRZECIWKO
PRZEMOCY I KRZYWDZENIU
DZIECI I MŁODZIEŻY”**

Agresja czy
przemoc

Rodzaje
przemocy

Role

Źródła

Przewycięzanie
przemocy

Jeśli doświadczyłeś przemocy ze strony
innych:

- Porozmawiaj o tym z osobą dorosłą - rodzicami, wychowawcą, nauczycielem, pedagogiem, rodzeństwem, itp. Najlepiej, gdyby była to osoba dorosła, która będzie w stanie Ci pomóc.
- **PAMIĘTAJ!** Każde zdarzenie związane z przemocą powinno być zgłoszone osobie dorosłej (rodzicowi, nauczycielowi, pedagogowi, dyrektorowi szkoły). Osoby te pomogą Ci rozwiązać problem.
- **NIGDY** nie zostawaj sam z problemem.

Agresja czy przemoc

Agresja

Zachowanie

Względna równowaga sił

Incydentalność

Brak cyklicznych zachowań

Brak znaczących ról

Przemoc

Proces

Znacząca przewaga sprawcy

Długotrwałość

Cykliczność wydarzeń

Usztywnione role

Agresja jest incydentalnym zachowaniem.

Agresja dotyczy osób o zbliżonej sile i możliwościach. Agresję najczęściej definiuje się ją jako świadome i zamierzone działanie, mające na celu wyrządzenie komuś szeroko rozumianej szkody.

Przemoc jest procesem

Najczęściej przyjmowanymi kryteriami pozwalającymi stwierdzić, że mamy do czynienia z przemocą są:

- Nierównowaga sił pomiędzy sprawcą a ofiarą.
- Długofalowy charakter zjawiska.
- Cykliczność zachowań – okresy nasilania się zachowań agresywnych pojawiają się na przemian z okresami względnego spokoju.
- Występowanie utrwalonych ról sprawcy, ofiary i świadka (w procesie przemocy– w odróżnieniu od agresji – osoby te nie zamieniają się między sobą rolami).

RODZAJE PRZEMOCY

Fizyczna

Werbalna

Relacyjna

Cyfrowa, elektroniczna,
cyberprzemoc

Wykorzystanie
seksualne

Zaniedbywanie

Przemoc Fizyczna

to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele np.:

- Bicie, drapanie, plucie, kopanie, szarpanie ofiary, wymuszanie pieniędzy, popychanie, podstawianie nogi
- Niszczenie, zabieranie przedmiotów należących do ofiary.

Przemoc Werbalna (słowna)

- Nadawanie niechcianych przezwisk.
- Dogadywanie.
- Obrażanie.
- Ośmieszanie.
- Plotki.
- Dokuczanie
- Przezywanie
- Wyśmiewanie
- Grożenie

Przemoc Relacyjna

agresja bez fizycznego kontaktu, polegająca na działaniach, które prowadzą do:

- obniżenia czyjegoś statusu w grupie, wykluczenia z grupy,
- izolowania, ignorowanie, oddalanie się gdy ofiara się zbliża

Cyfrowa, elektroniczna, cyberprzemoc

przemoc z użyciem nowych technologii, np.:

- obraźliwe SMS-y czy e-maile,
- wpisy na portalach społecznościowych,
- umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę.

➤ Wykorzystywanie seksualne

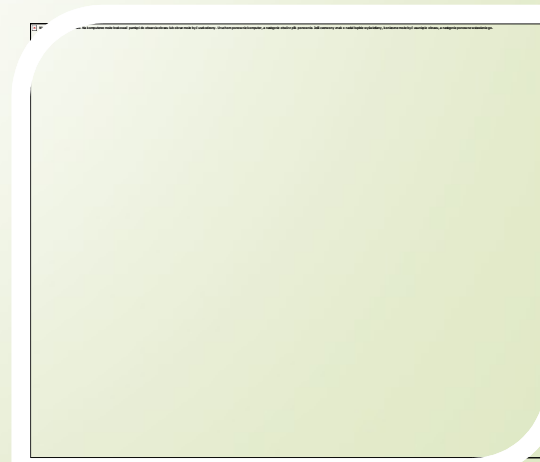

to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp. Ważna jest tu zwłaszcza intencja zaspokojenia własnych potrzeb sprawcy bez uwzględniania potrzeb i możliwości ofiary

➤ Zaniedbywanie

to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski. Dziecko zaniedbywane nie odbierając od ważnych dla siebie ludzi dostatecznej ilości sygnałów o ważności swoich potrzeb uczy się, że nie jest ważne i cenne. W ślad za tym mogą iść dwojaki strategie zaradcze: wiara, że tak jest naprawdę i stopniowe wycofywanie się z wszelkiej aktywności lub uciążliwa dla otoczenia walka o dostrzeżenie (tzw. „lepkość”, agresywność lub „dziwność”).

ROLE

Sprawca

- To ktoś, kto czerpie korzyści z dokuczania (czuje się lepszy, ważniejszy, bardziej poważany w grupie).
- Brak reakcji otoczenia sprawia, że nie czuje się odpowiedzialny za własne zachowania.
- Może, lecz nie musi, mieć zachowania aspołeczne

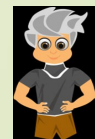
Ofiara

- Może nią być każdy – to zależy od grupy (chłopiec, dziewczynka, dobry i zły uczeń...).
- Czuje lęk, rozpacz, upokorzenie, osamotnienie, depresja, ból
- Obniża się jej poczucie własnej wartości, przestaje wierzyć w siebie.
- Czasem trudno ją dostrzec, bo może mieć trudne zachowania – wtedy trudniej jej uzyskać pomoc.

Świadek

- Z jednej strony współczują ofierze, z drugiej strony, chętnie przyglądają się zdarzeniom (niekiedy dobrze się przy tym bawią).
- Mogą czuć bezsilność, niepokój, dezorientację, poczucie winy.
- Często boją się wystąpić przeciwko prześladowcy. Boją się też prosić o pomoc dorosłego.
- Brak reakcji ze strony dorosłych sprawia, że obniża się poczucie odpowiedzialności świadków

!!! Są najważniejszym ogniwem w przerywaniu

Dlaczego dzieci doświadczają przemocy?

A teraz TY.
Zastanów się i odpowiedz sobie na poniższe pytania.

WYBRANE MITY, STEREOTYPY I PRZEKONANIA NA TEMAT PRZEMOCY WOBEC DZIECI:

- Dzieci mają być grzeczne i podporządkowane starszym: „**dzieci i ryby głosu nie mają**”, „**dobre dziecko, to dziecko spokojne i grzeczne**”, „**nie wydziwaj, nie podskakuj, siedź na pupie i przytaku**”, „**co wolno wojewodzie, to nie tobie smrodzie**”, itp.;
- Bicie jest skuteczną metodą wychowawczą: „**mnie ojciec bił i wyrosłem na porządnego człowieka**”, „**przez tyłek po rozum do głowy**”, „**tyłek nie szklanka- nie słucze się**”, „**klaps nikomu jeszcze nie zaszkodził**”, itp.;
- Dziecko prowokuje: „**To twoja wina**”, „**Gdybyś uczył się lepiej, nie musiałbym tego robić**”, „**Gdybyś tylko mnie nie prowokował...**”, „**Gdybyś zrobił to, o co cię proszę**”.
- Bicie dla „dobrej dziecka”: „**żeby się lepiej uczył**”, „**żeby się słuchał**”, „**żeby posprzątał**”.

- Czy wyśmiewałeś się z kogoś w ostatnim czasie?
- Czy poszarpałeś kogoś lub pobiłeś?
- Czy ośmieszyleś lub hejtowałeś w Internecie?
- Czy przezywałeś kogoś?
- Czy ktoś przez Ciebie płakał?
- Czy ktoś przez Ciebie wstydzi chodzić się do szkoły?
- Czy ktoś przez Ciebie stracił kolegów/ koleżanki?
- Jeśli choć na jedno pytanie udzieliłeś odpowiedzi TAK, to jesteś **sprawcą przemocy**.
- **Pamiętaj! Nigdy nie jest za późno by się zmienić i być lepszym dla innych.**

Konsekwencje przemocy obserwowane u ofiar

Długotrwałe podleganie presji agresorów może prowadzić do ofiary przemocy zaburzeń somatycznych, często poważnych schorzeń, ale przede wszystkim pozostawia trwały uraz psychiczny.

Długofalowe skutki bycia ofiarą przemocy to obniżona samoocena i zaniżone poczucie własnej wartości, problemy społeczne: trudności w nawiązywaniu kontaktów, skłonność do izolacji.

Ofiary przemocy przeżywają dotkliwie poczucie poniżenia i upokorzenie, lęk, rozpacz i smutek. Czują się osamotnione, bezsilne i bezradne. Wstydzą się tego, co je spotkało, i czują się winne, że nie potrafią sobie poradzić. Równocześnie towarzyszy im złość, żal, często wręcz nienawiść do sprawców, a także do świadków, którzy nie reagują i nie pomagają im. W szkole emocje te wpływają negatywnie na koncentrację i w rezultacie na wyniki w nauce

Konsekwencje przemocy obserwowane u sprawców

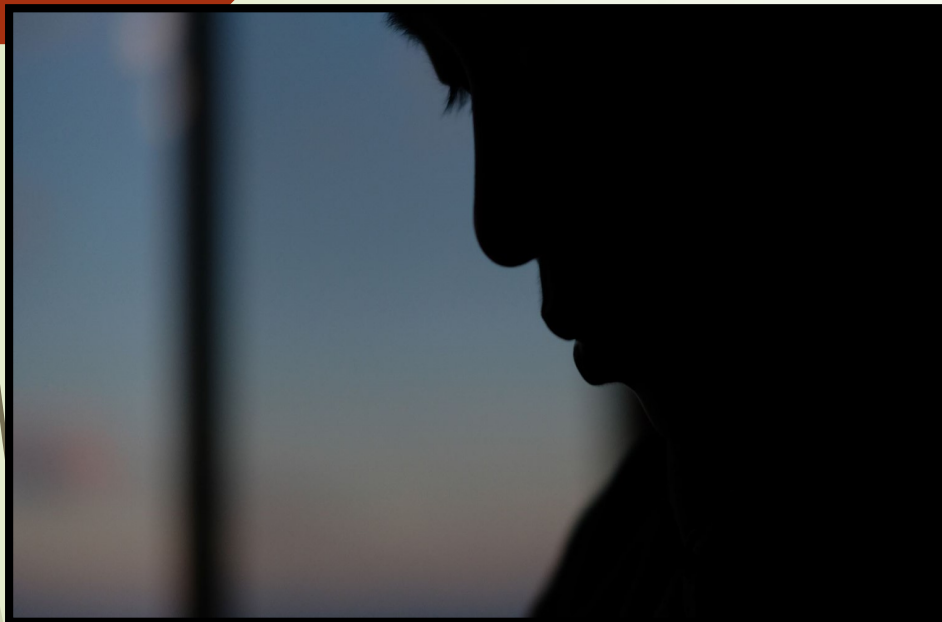
Długotrwałe podleganie presji agresorów może prowadzić do wystąpienia u ofiary przemocy zaburzeń somatycznych, często poważnych schorzeń, ale przede wszystkim pozostawia trwały uraz psychiczny.

Długofalowe skutki bycia ofiarą przemocy to obniżona samoocena i zaniżone poczucie własnej wartości, problemy społeczne: trudności w nawiązywaniu kontaktów, skłonność do izolacji.

Ofiary przemocy przeżywają dotkliwie poczucie poniżenia i upokorzenie, lęk, rozpacz i smutek. Wstydzą się tego, co je spotkało, i czują się winne, że nie potrafią sobie poradzić. Równocześnie towarzyszy im złość, żal, często wręcz nienawiść do sprawców, a także do świadków, którzy nie reagują i nie pomagają im. W szkole emocje te wpływają negatywnie na koncentrację i w rezultacie na wyniki w nauce

-

Skutki przemocy i krzywdzenia dzieci

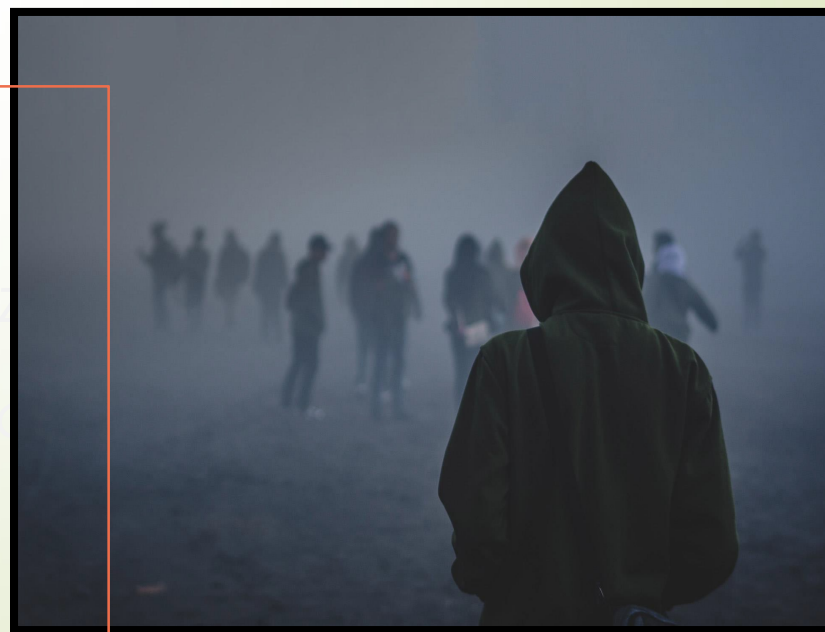
SKUTKI DŁUGOTRWALÉ:

Choroby psychosomatyczne
Zaburzenia emocjonalne
(nerwice, depresje) i uzależnienia
Brak satysfakcji z życia
Trudności we współżyciu z ludźmi

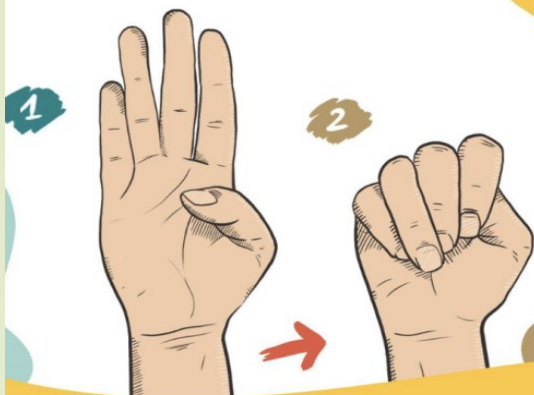
Przemocy

SKUTKI DORAŻNE:

Cierpienie, ból i lęk
Obniżenie odporności i zaburzenia
somatyczne
Urazy
Trudności w nauce
Zaburzenia zachowania i agresja

SZTUKA REAGOWANIA NA PRZEMOC

Czy wiesz co oznacza ten znak?
- **POMÓŻ MI!**

Jeśli jesteś świadkiem przemocy lub widzisz,
że senior/seniorka pokazuje ten znak

REAGUJ! ZADZWOŃ NA 112

Ważne!

Doznajesz przemocy?

Jesteś świadkiem przemocy wobec dziecka?

NIE zwlekaj, **NIE** bądź obojętny!

Przemoc sama nie zniknie!

ZGŁOŚ PRZEMOC W RODZINIE !!

Telefony alarmowe (interwencyjne):

112 lub 997

Telefony zaufania:

- **800 120 002– Niebieska Linia** – infolinia dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
niebieskalinia@niebieskalinia.info ;
- **800 70 22 22** - czynny 24 godziny, wsparcie dla osób w stanie kryzysu psychicznego.
- **116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży
- **800 12 12 12** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

Dziękujemy za uwagę

- *"Prawdziwa dobroć jest nie tylko cnotą i radością, ale i orężem, znacznie potężniejszym niż przemoc..."*
- *Lew Tołstoj*

To zdjęcie wykonane przez nieznanego autora jest objęte licencją CC BY-SA-NC.

Opracowała:
Natalia Trzeciak, kl. V